

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/339/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114208011
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7114208011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudcov JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Jozefa Maruščáka v spore žalobcu : Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpeného Tomáš Kušnír s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným : 1. NORAX s.r.o., so sídlom v Košiciach, Moyzesova 36, IČO: 44 499 311, 2. R. Z., narodený XX. X. XXXX, bytom B., N. XXX/XX, zastúpený Beňo & partners, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 93, o zaplatenie 4.326,62 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 13. septembra 2017 č.k. 13C/130/2014-195 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku.

Žalobca má proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 13. septembra 2017 č.k. 13C/130/2014-195 uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 4.326,62 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.326,62 € od 28.7.2016 do zaplatenia a žalovaný v 2. rade bol povinný zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 4.326 € od 31.5.2014 do 26.7.2016, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu zamietol a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a v 2. rade v plnej výške.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalovaný v 1. rade bol vlastníkom a držiteľom osobného motorového vozidla značky F. S. N. XXX K. v čase dopravnej nehody dňa 12. augusta 2012. Dopravnú nehodu spôsobil vodič osobného motorového vozidla - žalovaný v 2. rade. Pri tejto nehode, ktorú spôsobil žalovaný v 2. rade svojou jazdou, pri obci Važec na mokrej ceste dostal šmyk a následne narazil do zvodidiel, aj do osobného motorového vozidla zn. T. E., ktorého vlastníkom je F. M.. Spôsobil škodu F. M. na osobnom motorovom vozidle zn. T. E., S. : W. XXX H. a spôsobil aj škodu Národnej diaľničnej spoločnosti. V čase dopravnej nehody nebolo (predmetné) osobné motorové vozidlo F. S.: N. XXX K. zákonne poistené v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“), a z garančného fondu bola vyplatená suma 2.449,70 € poškodenému F. M. a suma 1.876,92 € poškodenej Národnej diaľničnej spoločnosti, teda spolu 4.326,62 €.

3. Po citácii § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z., § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., § 24 ods. 9 zákona č. 381/2001 Z.z. a

§ 420 ods. 1,3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a § 427 ods. 1 OZ, § 438 ods. 1 OZ dospel súd k záveru, že za túto škodu, ktorá vznikla žalobcovi zodpovedá žalovaný v 1. rade podľa § 427 a nasl. OZ ako prevádzkovateľ a vlastník osobného motorového vozidla v čase dopravnej nehody, s ktorým bola škoda spôsobená, na ktoré nebolo uzavreté povinné zmluvné poistenie. Rovnako za túto škodu zodpovedá aj žalovaný v 2. rade ako vodič, lebo svojim protiprávnym konaním podľa § 420 ods. 1 OZ spôsobil dopravnú nehodu, za ktorú zodpovedá.

4. Z uvedeného dôvodu súd zaviazal žalovaných v 1. a v 2. rade spoločne a nerozdielne na náhradu tejto škody žalobcovi a zavial ich zaplatiť mu sumu 4.326,62 Eur. Úrok z omeškania súd priznal žalobcovi voči obom žalovaným zo žalovanej sumy od 28.7.2016 do zaplatenia. Žalovaný v 2. rade prevzal žalobu dňa 29.5.2014, mal plniť 30.5.2014, a tak je v omeškaní od 31.5.2014, a žalovaný v 1. rade, u ktorého platí fikcia doručenia dňom 26.7.2016, mal plniť 27.7.2016 a v omeškaní je tak od 28.7.2016. Ďalej priznal súd žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo žalovanej sumy od 31.5.2014 do 26.7.2016, keďže žalovaný v 2. rade prevzal žalobu dňa 29.5.2014, mal plniť 30.5.2014 a v omeškaní je tak od 31.5.2014. V prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu zamietol.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

6. V danom prípade mal žalobca plný úspech vo veci, neúspech mal len v nepatrnej časti úroku z omeškania, a preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania.

7. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

8. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v 2. rade v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému v 2. rade a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne zmeniť rozsudok a žalobu vo vzťahu k žalovanému v 2. rade zamietnuť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Označil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, písm. h/ CSP.

9. Uviedol, že medzi stranami sporu nebolo skutkovo sporné

- škodová udalosť,
- osoba prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorým bol žalovaný v 1. rade,
- osoba vodiča vozidla, ktorým bol žalovaný v 2. rade,
- neuzavretie povinného poistenia žalovaným v 1. rade,
- zavinenie škodovej udalosti žalovaným v 2. rade,
- poskytnutie plnenia poškodeným z garančného fondu žalobcu.

10. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje vo vzťahu k zodpovednosti žalovaného v 2. rade žiadne odôvodnenie. Žalovaný v 2. rade od počiatku konania dôrazne namietal svoju pasívnu legitímáciu. Výslovne uvádzal, že objektívna zodpovednosť podľa § 427 OZ má prednosť pred subjektívnou zodpovednosťou podľa § 420 OZ. Žalovaný v 2. rade taktiež od počiatku konania nepopieral, zavinenie dopravnej nehody. Súd nikde neuviedol prečo má regresný nárok žalobcu smerovať aj voči vodičovi, ak podľa zákona má smerovať len voči tomu, za koho žalobca plnil, teda voči prevádzkovateľovi, ktorý neuzavrel „zákonné poistné“. Ak by bolo vozidlo riadne poistené, uhradzovala by sa škoda z poistenia žalovaného v 1. rade, a to aj napriek tomu, že nehodu zaviniť žalovaný v 2. rade ako vodič.

11. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP po citácii § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. a § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. uviedol, že žalobca plnil za žalovaného v 1. rade a nie za žalovaného v 2. rade. Zopakoval, že ak by bolo vozidlo riadne poistené, poisťovňa by bola povinná uhradiť škodu spôsobenú prevádzkou daného vozidla, a to bez ohľadu na to, kto bol jeho vodič. V Slovenskej republike je povinné zmluvné poistenie založené na princípe poistenia vzťahujúceho sa na vozidlo a nie na vodiča. V danom prípade mala byť teda zodpovednosť vodiča (žalovaného v 2. rade) krytá povinným zmluvným poistením, nakoľko však toto poistenie výlučným zavinením žalovaného 1. rade uzavreté nebolo, bola zo zákona povinná poskytnúť krytie Slovenská kancelária poisťovateľov, ktorá má následne zo zákona právo na regres voči tomu, kto bol povinný poistenie uzavrieť. Vzhľadom na to, že zákonodarca predpokladal aj prípady porušenia tejto povinnosti,

ustanovil aj poistný garančný fond, z ktorého je možné uspokojiť aj nároky tých poškodených, ktorým škodu spôsobil prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorý si svoju povinnosť uzavrieť poistenie nesplnil. Odvolateľ poznamenal, že Slovenský zákonodarca ustanovil len povinné poistenie (jej) objektívnej zodpovednosti, povinné poistenie subjektívnej zodpovednosti v právnom poriadku Slovenskej republiky nejestvuje.

12. Z uvedeného vyvodil predpoklad, že zákonodarca pri koncipovaní zákona o povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel mal za to, že každá škoda spôsobená pri prevádzke motorového vozidla je škodou podľa § 427 ods. 1 OZ, t.j. extenzívny výklad pojmu „škoda spôsobená prevádzkou“. Ak by tomu bolo inak, zaviedol by aj Slovenský zákonodarca inštitút povinného poistenia vodiča pre zodpovednosť za škodu podľa § 420 ods. 1 OZ. Poznamenal, že k prevažnej väčšine škôd v cestnej premávke nedochádza v dôsledku prevádzky vozidla v užšom zmysle (napríklad porucha motora, kolízia a pod.), ale v dôsledku porušenia dopravných predpisov vodičom vozidla, čo platí aj v danom prípade. Uviedol, že z hľadiska spravodlivosti nárok žalobcu voči žalovanému v 2. rade je na prvý pohľad nespravodlivý. Nesplnenie povinnosti uzavrieť povinné zmluvné poistenie je závažným priestupkom toho, kto je prevádzkovateľom vozidla. Za uvedený priestupok je možné prevádzkovateľovi uložiť pokutu až do výšky 3.319 €. Z uvedeného sankčného ustanovenia je možné vyvodiť, že zákonodarca mal v úmysle postihovať za neuzavretie povinného zmluvného poistenia výlučne prevádzkovateľov a nikdy nie vodiča vozidla, ktorý nemá ani povinnosť ani právo uzavrieť poistnú zmluvu. Je nanajvýš nespravodlivé, aby vodič vozidla mal s prevádzkovateľom znášať regresný nárok, resp. postih, ktorý zaviniel výlučne prevádzkovateľ hrubým porušením svojich zákonných povinností.

13. Žalobca v písomnom vyjadrení na odvolanie žalovaného v 2. rade navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že vykonanými dôkazmi na súde prvej inštancie bola nepochybne preukázaná skutočnosť, že motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, nebolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené. Ďalšie dôkazy zdôvodnili aj výšku škody a rovnako tak vymedzili osoby, ktoré boli za vznik škody zodpovedné a zároveň vymedzili aj nárok poškodených na vyplatenie poistného plnenia z poistného garančného fondu.

14. Po citácii § 427 ods. 1 OZ, § 420 ods. 1 OZ, § 438 ods. 1 OZ a § 24 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. uviedol, že nárok žalobcu voči žalovaným v 1. a 2. rade je nárokom na náhradu plnenia, ktoré žalobca za nich plnil poškodeným. Žalobca poskytol z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti podľa § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z., na základe čoho má žalobca právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. na náhradu toho, čo za neho plnil (§ 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.).

15. Žalovaný v 2. rade svojím zavinením porušil pravidlá cestnej premávky a v príčinnej súvislosti s uvedeným protiprávnym konaním spôsobil škodu. Celkom nepochybne zodpovedá za škodu podľa § 420 OZ, a pretože spôsobil škodu vozidlom, ku ktorému nebola uzavretá poistná zmluva, je súčasne osobou bez poistenia zodpovednosti, a to bez ohľadu na to, komu prislúcha povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu. I za neho žalobca plnil poškodeným z poistného garančného fondu a má proti nemu z tohto dôvodu právo na náhradu podľa § 24 od. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. tzv. postih.

16. Vzťah medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade, z ktorého obsahu vyplýva uplatnené právo žalobcu v zmysle ust. § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. požadovať plnenie voči tretej osobe, t.j. náhradu toho, čo za neho žalobca plnil, je svojou povahou vzťahom sui generis, ktorý vzniká na základe skutočností uvedených v zákone. Právo žalobcu je dané v predmetnej veci reťazou aplikácie ustanovení § 24 ods. 7, § 24 ods. 2 písm. b/ a § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., ktoré tvoria regulatívny rámec obsahu tohto subjektívneho práva žalobcu. Žalobca tak má právo na náhradu plnenia za toho, kto zodpovedá za škodu podľa ust. § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. Plnenie žalobcu je plnením v zmysle ust. § 24 ods. 4 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. a v zmysle § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. titulom regresu má žalobca voči žalovaným v 1. a 2. rade právo na náhradu toho, čo za nich plnil poškodený.

17. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 134/2009, podľa ktorého ustanovenie § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu

zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi. Taktiež poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9 Co 770/2015 zo dňa 20.4.2016, podľa ktorého ustanovenie § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 je treba vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá aj na základe zavinenia. Táto zodpovednosť nie je založená len na tom, že vodič, hoci nie je držiteľom motorového vozidla, má mať pri sebe potvrdenie o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú uvedeným motorovým vozidlom, a teda presvedčiť sa, či je vozidlo poistené, ale najmä na jeho zavinení podľa § 420 ods. 1 OZ.

18. Na vyjadrenie žalobcu reagoval žalovaný v 2. rade vyjadrením, v ktorom uviedol, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného v 2. rade ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného v 2. rade nie je možné vyhovieť.

20. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom vyhovujúcom výroku vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Rozsudok bol vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 20. novembra 2018 o 10.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.11. 2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1 CSP.

22. Žalovaný v 2. rade v odvolaní označil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane sporu, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

25. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

26. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu a vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy súd vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP a z týchto dôkazov dospel aj k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv, ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil.

27. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci.

28. Žalovaný v 2. rade v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci a tieto nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

29. K dôvodom, ktoré obsahuje rozsudok prvej inštancie a osobitne k dôvodom uvedeným v odvolaní žalovaného, považuje odvolací súd za potrebné uviesť nasledovne:

30. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom.

31. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001 Z.z. Slovenská kancelária poisťovateľov poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba BEZ POISTENIA ZODPOVEDNOSTI.

32. Podľa § 24 ods. 3 zák. č. 381/2001 Z.z. má poškodený právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa ods. 2 proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

33. Podľa § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. má Slovenská kancelária poisťovateľov právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa ods. 2 písm. a), písm. b), písm. f) a písm. g) na náhradu toho, čo za neho plnila. Kancelária má právo proti poisťovateľovi na náhradu toho, čo plnila za poisteného podľa odseku 2 písm. c/. Kancelária je povinná požadovať od príslušnej kancelárie poisťovateľov náhradu toho, čo plnila poškodenému podľa odseku 2 písm. e/ a podľa § 24a ods. 1.

34. V zmysle ust. § 20 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. bola zriadená kancelária ako právnická osoba, ktorá okrem iného, poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu. Účelom vytvorenia poisťného garančného fondu je, aby aj v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymenované v § 24 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. bolo poškodenému zabezpečené poskytnutie plnenia za škodu, na ktorú má poškodený právo za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi. Jedným z nich je aj prípad, keď motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, nie je v čase škodovej udalosti poistené. Zo znenia § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že kancelária tu poskytuje plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla namiesto osoby, ktorá za túto škodu zodpovedá (...“za ktorú zodpovedá osoba...“). Osobou bez poistenia zodpovednosti je preto treba rozumieť toho, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou takého vozidla, u ktorého nebola uzavretá poisťná zmluva v zmysle § 3 zákona č. 381/2001 Z.z. (touto osobou bude spravidla aj ten, kto má povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu napr. prevádzkovateľ).

35. V ustanovení § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. je upravené právo kancelárie na náhradu vyplatených plnení z poisťného garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Okruh osôb, proti ktorým má kancelária tzv. postihové právo, je upravený rôzne, v závislosti od toho, aký je status vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená. V prípadoch podľa odseku 2 písm. a/, b/, f/ a g/ má kancelária právo proti tomu, kto za škodu zodpovedá (veta prvá citovaného zákonného ustanovenia). V prípade podľa odseku 2 písm. c/ má kancelária právo proti poisťovateľovi (veta druhá citovaného zákonného ustanovenia) a napokon v prípade podľa odseku 2 písm. e/ a podľa § 24a ods. 1 písm. a/ zákona má kancelária povinnosť požadovať náhradu toho, čo plnila poškodenému od príslušnej kancelárie poisťovateľov (veta tretia citovaného zákonného ustanovenia). To znamená, že kancelária má v prípade poskytnutia poisťného plnenia za škodu v zmysle § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. právo postihu proti tomu, u koho je daná zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu.

36. Ustanovenie § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať podľa platnej súdnej judikatúry tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi (pri prevádzke tuzemského motorového vozidla je vodič povinný mať pri sebe potvrdenie o poistení zodpovednosti, a teda presvedčiť sa, či je vozidlo poistené).

37. V posudzovanom prípade nebolo medzi stranami sporu sporné (uznáva to aj sám žalovaný v 2. rade), že zodpovedá za škodu ako vodič podľa § 420 OZ, lebo ako vodič spôsobil dopravnú nehodu dňa 12.8.2012. V tomto prípade boli teda u žalovaného v 2. rade splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti podľa § 420 OZ.

38. Z obsahu spisu je nepochybné, že žalobca sa domáha voči žalovaným v 1. a 2. rade tzv. postihového práva. V konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaný v 2. rade ako vodič zaviniel dopravnú nehodu a pri nehode došlo ku škode spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Nesporné bolo aj to, že žalobca nahradil poškodeným vzniknutú škodu v žalovanej sume.

39. K odvolacej námietke žalovaného, že nie je v spore pasívne legitimovaný, lebo sa naňho nevzťahujú ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. odvolací súd uvádza :

40. Či žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaný, a či je nositeľom tvrdenej povinnosti nahradiť žalobcovi poistné plnenie, ktoré žalobca aj za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, je pre rozhodnutie rozhodujúce zodpovedanie otázky, či vodiča motorového vozidla, ktorý spĺňa podmienky vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 OZ je možné považovať za poisteného podľa zákona č. 381/2001 Z.z.

41. Podľa § 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

42. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

43. Z dikcie ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že poisťovateľ má nárok na náhradu poistného plnenia za podmienok uvedených pod písm. a/ až h/ nielen proti osobe, ktorá uzavrela s poisťovňou zmluvu o poistení zodpovednosti, ale aj proti poistenému, ktorý nie je touto osobou. Zákon v citovanom ustanovení teda priznáva poisťovní tzv. postihové právo aj proti iným subjektom, na ktoré sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, než je poistník.

44. Odvolaciemu súdu sa žiada poznamenať, že zákon výslovne nevymedzuje okruh osôb, ktoré treba považovať za osoby poistené. Úmyslom zákonodarca však bolo vymedziť okruh osôb, ktorých zodpovednosti sa poistenie týka čo najširšie (viď text dôvodovej správy k návrhu zákona k § 2). Tomu zodpovedá aj samotné znenie § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., obsahom ktorého nie je taxatívny výpočet osôb, na ktoré sa vzťahuje povinné zmluvné poistenie. Okruh týchto subjektov je tu určený univerzálne tak, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každú osobu za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žiadnu výnimku z okruhu osôb v závislosti na tom, či niektorá osoba zodpovedá na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a nasl. OZ alebo zodpovednosti založenej na zavinení v zmysle § 420 OZ, zákon neupravuje. To znamená, že poisteným podľa tohto zákona je nielen prevádzkovateľ a ďalšie osoby zodpovedajúce za škodu podľa § 427 a nasl. OZ, ale aj osoby zodpovedajúce za škodu za podmienok uvedených v § 420 OZ, ktorou môže byť aj vodič vozidla.

45. Ustanovenie § 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. treba preto vykladať tak, že poisteným sa rozumie každý, kto za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá, bez zreteľa na to, či ide o osobu zodpovedajúcu za škodu na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 a nasl. OZ alebo o osobu zodpovedajúcu za podmienok uvedených v § 420 OZ.

46. V nadväznosti na vyššie uvedené je potom treba interpretovať aj ustanovenie § 12 ods. 2 písm. h/ zákona č. 381/2001 Z.z. tak, že poisťovňa má nárok na náhradu poistného plnenia, okrem poistníka, proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Poisťovňa má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi motorového vozidla. Podľa odvolacieho súdu opačný výklad citovaného ustanovenia nemá oporu v zákone.

47. Uvedené závery vyplývajú aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.8.2010 sp.zn. 4 Cdo 54/2009, ako aj uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.6.2015 sp.zn. 4 Cdo 190/2014.

48. Odvolací súd poznamenáva, že aj Ústavný súd SR v odôvodnení súvisiaceho uznesenia zo dňa 17.8.2016 sp.zn. III. ÚS 514/2016-15 uviedol, že bolo vecou zákonodarcu, že okruh regresne zodpovedných osôb vymedzil spôsobom, aký vyplýva zo zákona o povinnom zmluvnom poistení, čo znamená v prípade plnenia škody kanceláriou podľa § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z., že hoci osobou, ktorá je povinná povinné zmluvné poistenie uzatvoriť, je držiteľ vozidla (resp. ďalšie osoby podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.), právo regresného postihu sa rozširuje i na iné osoby definované ako tie, ktoré zodpovedajú poškodenému za škodu.

49. S prihliadnutím na vyššie uvedené závery najvyšších súdnych autorít ďalšie námietky žalovaného v odvolaní sú právne irelevantné.

50. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 od. 1 CSP v spojení s § 251 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný v 2. rade v odvolacom konaní nemal úspech, a preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, a preto mu súd priznal voči žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).